

Liczby pierwsze

Zadanie 1. Podaj po siedem przykładów liczb pierwszych postaci:

a) $5k + 1$

b) $5k + 2$

c) $5k + 3$

d) $5k+4$

Rozwiązanie:

a) 11; 31; 41; 51; 61; 71; 101

b) 2; 7; 17; 37; 47; 67; 87

c) 3; 13; 23; 43; 53; 73; 83

d) 19; 29; 59; 79; 89; 109; 119

Zadanie 2. Podaj podobne przykłady dla następujących „czworaczków” liczb pierwszych:

$$p; p + 2; p + 6; p + 8 \quad \text{oraz} \quad p; p + 4; p + 6; p + 10$$

Rozwiązanie

5; 7; 11; 13

11; 13; 17; 19

101; 103; 107; 109

191; 193; 197; 199

431; 433; 437; 439

821; 823; 827; 829

851; 853; 857; 859

7; 11; 13; 17

13; 17; 19; 23

37; 41; 43; 47

97; 101; 103; 107

103; 107; 109; 113

223; 227; 229; 233

307; 311; 313; 317

Zadanie 3. Znajdź wszystkie takie liczby pierwsze p , że:

a) $p|2^p + 1$

b) $p|5^p + 1$

c) $p|11^p + 1$

Rozwiązanie:

Dla dowolnej liczby całkowitej a mamy podzielność $p|a^p - a$ (wniosek z twierdzenia Fermata).

a) $p|2^p - 2$ i $p|2^p + 1$. Stąd $p|(2^p + 1) - (2^p - 2)$, więc $p|3$, czyli $p = 3$

b) $p|5^p - 5$ i $p|5^p + 1$. Stąd $p|(5^p + 1) - (5^p - 5)$, więc $p|6$, czyli $p = 2$ lub $p = 3$

c) $p|11^p - 11$ i $p|11^p + 1$. Stąd $p|(11^p + 1) - (11^p - 11)$, więc $p|12$, czyli $p = 2$ lub $p = 3$

Zadanie 4. Wykaż, że jeśli $p > 2$ jest liczbą pierwszą, to:

$$p|2^2 \cdot 4^2 \cdot 6^2 \cdot \dots \cdot (p-1)^2 + (-1)^{\frac{p-1}{2}}$$

Rozwiązanie:

$$2^2 \cdot 4^2 \cdot 6^2 \cdot \dots \cdot (p-1)^2 = \left(2^{p-1} \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot \frac{p-1}{2}\right)^2 = 4^{p-1} \cdot \left(\left(\frac{p-1}{2}\right)!\right)^2$$

Na mocy wzoru

$$p \left| \left(\left(\frac{p-1}{2}\right)!\right)^2 + (-1)^{\frac{p-1}{2}} \right.$$

twierdzenia Fermata

$$p|4^{p-1} - 1$$

Mamy

$$p|(4^{p-1} - 1) \cdot \left(\left(\frac{p-1}{2}\right)!\right)^2 + \left(\left(\frac{p-1}{2}\right)!\right)^2 + (-1)^{\frac{p-1}{2}}$$

Z czego wynika, że

$$p|4^{p-1} \cdot \left(\left(\frac{p-1}{2}\right)!\right)^2 + (-1)^{\frac{p-1}{2}}$$

A to oznacza, że

$$p|2^2 \cdot 4^2 \cdot 6^2 \cdot \dots \cdot (p-1)^2 + (-1)^{\frac{p-1}{2}}$$